

Τώρα θα συζητηθεί η δεύτερη με αριθμό 103/11-9-2023 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος» κ. Ιωάννη Δελή προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Σοβαρά προβλήματα διαβίωσης αντιμετωπίζουν οι συμβασιούχοι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί».

Στην ερώτηση θα απαντήσει η Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Δόμνα Μιχαηλίδου.

Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρά το ότι είναι δύο ερωτήσεις που έχουν μια συνάφεια μεταξύ τους, νομίζω ότι διαπραγματεύονται διαφορετικά ζητήματα.

Η πρώτη ερώτηση αφορά τα προβλήματα της διαβίωσης που αντιμετωπίζουν οι συμβασιούχοι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί.

Πριν από λίγες μέρες, λοιπόν, κυρία Υπουργέ, συγκεκριμένα την 1η Σεπτεμβρη, ανακοινώθηκαν οι προσλήψεις είκοσι οκτώ χιλιάδων τριακοσίων πενήντα τριών συμβασιούχων αναπληρωτών για να καλύψουν τα κενά – προσέξτε- σαράντα επτά χιλιάδων εκπαιδευτικών που υπήρχαν στα σχολεία, μαζί με το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και το ειδικό βοηθητικό προσωπικό. Και αυτά τα στοιχεία τα δώσατε εσείς, τα έδωσε το ίδιο το Υπουργείο. Από τα σαράντα επτά χιλιάδες κενά, λοιπόν, καλύψατε τις είκοσι οκτώ χιλιάδες.

Όλοι αυτοί, λοιπόν, αλλά γυρίζω στην ουσία της ερώτησης, οι συμβασιούχοι αναπληρωτές προσπαθούν, κυρία Υπουργέ, να τα βγάλουν πέρα, οι περισσότεροι μακριά από τα σπίτια τους, όπως καταλαβαίνετε, με μισθούς πενιχρότατους, ενώ επιπλέον έχουν να διαχειριστούν και τη δύσκολη κατάσταση της ανεργίας, δηλαδή της απληρωσιάς, για τους τρεις μήνες του καλοκαιριού.

Μάλιστα, οι αναπληρωτές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης πήραν τον μισθό του Ιουνίου κουτσουρεμένο. Δεν πήραν ολόκληρο τον μισθό γιατί τα σχολεία κλείνουν 21 Ιουνίου. Ούτε αυτό δηλαδή, ούτε έναν μισθό ολόκληρο δεν τους δίνετε. Αντίστοιχα, ακόμα κι αυτό το χαμηλό επίδομα ανεργίας, τα 479 ευρώ –και άντε ζήσε με αυτά- για όποιον το παίρνει -και αυτό δεν το παίρνουν όλοι γιατί κι εδώ υπάρχουν οι σχετικοί κόφτες- αυτό το επίδομα λοιπόν συνήθως μπαίνει κατά τα τέλη Αυγούστου και αφού έχει περάσει όλο σχεδόν το καλοκαίρι. Δηλαδή μπαίνει δύο μήνες τουλάχιστον μετά την ημέρα της απόλυσης, ενώ και η επόμενη πληρωμή, για όσους τύχει να γίνουν ξανά αναπληρωτές αν και εφόσον προσληφθούν στην πρώτη φάση των προσλήψεων, ο μισθός του Σεπτεμβρη μπαίνει κάπου στις αρχές του Οκτώβρη. Και αυτός πάλι δεν είναι ολόκληρος –προσέξτε- αφού ναι μεν ανακοινώσατε τις προσλήψεις 1<sup>η</sup> Σεπτεμβρη, τους βάλατε όμως να αναλάβουν υπηρεσία 7 Σεπτεμβρη προκειμένου να τους κόψετε άλλο ένα βδομαδιάτικο από τον μισθό. Και όσοι έχουν την ατυχία να προσληφθούν σε επόμενες φάσεις –τον Οκτώβρη, τον Νοέμβρη κ.λπ. γιατί γίνονται σε αλληπάλληλες φάσεις- εννοείται ότι θα πάρουν τον μισθό τους πολύ πολύ αργότερα. Κι όλα αυτά σε μια εποχή που η ακρίβεια «σπάει κόκκαλα», κυρία Υπουργέ, και ο μισθός πραγματικά εξαφανίζεται πάρα πολύ γρήγορα.

Σας ρωτάμε, λοιπόν, τι θα κάνετε ως Κυβέρνηση –και έχουμε πολλά να σας ρωτήσουμε γι' αυτό, αλλά συγκεντρωνόμαστε σε ένα ερώτημα- προκειμένου να αντιμετωπίσουν αυτοί οι άνθρωποι το υψηλό κόστος διαβίωσης. Τουλάχιστον να θεσπίσετε ένα επίδομα ενοικίου 300 ευρώ για τους

αναπληρωτές εκπαιδευτικούς που νοικιάζουν σπίτι και να αξιοποιηθούν βεβαίως διαμερίσματα, δωμάτια, εστίες και ξενοδοχεία για τη δωρεάν, όπου χρειάζεται, στέγαση αυτών των ανθρώπων.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς):** Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά για την πρωτολογία σας.

**ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Κύριε Βουλευτά, κατανοούμε πραγματικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συμβασιούχοι εκπαιδευτικοί κάθε χρόνο. Κατανοούμε την αγωνία, τους, κατανοούμε την ανασφάλειά τους και βέβαια την αβεβαιότητά τους.

Ένας από τους ουσιαστικούς λόγους πίσω από τις ομαδικές και υψηλές προσλήψεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια –και αναφέρομαι στις είκοσι οκτώμισι χιλιάδες προσλήψεις εκπαιδευτικών που έγιναν- ήταν πρωτίστως για την εκπαιδευτική διαδικασία και τα ίδια τα παιδιά, αλλά βέβαια και για να αντιμετωπίσουμε την αβεβαιότητα και την ανασφάλεια των αναπληρωτών εκπαιδευτικών, δεδομένης της απουσίας προσλήψεων μόνιμων εκπαιδευτικών όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Ωστόσο, η πρόσληψη όλων των αναπληρωτών σε μία και μόνο φάση -το ξέρετε νομίζω κι εσείς ως εκπαιδευτικός ο ίδιος- δεν είναι εφικτή, όχι τόσο για πρακτικούς λόγους αλλά και για λόγους ουσίας. Είστε δάσκαλος. Γνωρίζετε καλά ότι τα κενά στα σχολεία δημιουργούνται καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και προσλήψεις εκπαιδευτικών γίνονται, και λογικά γίνονται, σε πολλές διαφορετικές φάσεις.

Βέβαια, έχετε δίκιο ότι ο μεγάλος όγκος των προσλήψεων γίνεται στην αρχή του σχολικού έτους. Όμως, και πάλι αυτές δεν μπορούν να γίνουν με μία και μόνο πράξη. Καλώς ή κακώς τα σχολεία πρέπει να ανοίξουν –νομίζω καλώς για όλους εμάς, και τους τριακόσιους-, οι μαθητές πρέπει να μπουν στις τάξεις και να χωριστούν τα τμήματα σύμφωνα με τις επιλογές των παιδιών σε σχέση με τις τάξεις οι οποίες είναι ιδιαίτερα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Είναι μια διαδικασία η οποία γίνεται την πρώτη εβδομάδα λειτουργίας των σχολείων, αυτή την εβδομάδα που διανύουμε. Οι διευθυντές εκπαίδευσης καλούνται να αναρτήσουν στο πληροφοριακό σύστημα τα εναπομείναντα κενά για να μπούμε στη δεύτερη φάση των προσλήψεων. Για εμάς καίριας σημασίας είναι η απόκλιση μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης φάσης -χρονικά εννοώ- να είναι όσο πιο μικρή γίνεται. Ο προγραμματισμός λοιπόν είναι η δεύτερη φάση να ολοκληρωθεί την πρώτη εβδομάδα του Οκτώβρη.

Σε ό,τι αφορά τώρα στην πρόσθετη στήριξη των αναπληρωτών εκπαιδευτικών κατανοούμε -κι εγώ ως Βουλευτής Πειραιώς και Νήσων- τις δυσκολίες που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι εκπαιδευτικοί μας, ιδίως αυτοί που τοποθετούνται σε νησιά ή σε περιοχές με πολύ υψηλό τουριστικό ενδιαφέρον. Γι' αυτό φροντίζουμε προς το παρόν, όσοι εκπαιδευτικοί διορίζονται σε δυσπρόσιτες ορεινές αλλά και νησιωτικές περιοχές, να επιδοτούνται με επιπλέον μόρια, ανάλογα με τις συνθήκες διαβίωσης στον τρόπο διορισμού που μετράνε για τη μετάθεσή τους.

Επιπλέον, διευκολύνουμε τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς με αρκετά μεγάλες εκπτώσεις εισιτηρίων για τη μετακίνησή τους. Πριν λίγες μέρες υπογράφηκε διυπουργικά Υπουργική Απόφαση από το δικό μας Υπουργείο, το Υπουργείο Ναυτιλίας και το Υπουργείο Μεταφορών που ανακοίνωσε μια

σημαντική έκπτωση έως και 50% για τα αεροπορικά, τα ακτοπλοϊκά και τα εισιτήρια των ΚΤΕΛ για τη μετάβαση των καθηγητών.

Σχετικά τώρα με το στεγαστικό θέμα που σας απασχολεί, και πολύ σωστά σας απασχολεί γιατί απασχολεί κι εμάς, οι λύσεις είναι δύο, γιατί όντως είναι ένα ζήτημα και θα κλείναμε τα μάτια μας αν δεν το βλέπαμε:

Η πρώτη λύση η οποία δόθηκε στην προηγούμενη διακυβέρνησή μας ήταν η ελαστικότητα ως προς τους δήμους να χρηματοδοτούν οι ίδιοι ως αρμόδια όργανα που γνωρίζουν τις τοπικές ανάγκες πολύ καλύτερα από την κεντρική Πολιτεία -είναι μια αποκεντρωμένη αποτύπωση αυτή που γίνεται πιο αποτελεσματικά- να χρηματοδοτούν με κάποιο κομμάτι τις δημόσιες υπηρεσίες. Εδώ είμαστε οι εκπαιδευτικοί, αλλά και πάλι θα κλείναμε τα μάτια αν βλέπαμε μόνο εμάς τους εκπαιδευτικούς ως αποδέκτες του προβλήματος αυτού. Είναι οι εκπαιδευτικοί και όλοι οι δημόσιοι λειτουργοί οι οποίοι είναι στις υπηρεσίες υγείας, οι δημόσιοι λειτουργοί οι οποίοι είναι στην προστασία του πολίτη, αλλά και στο Λιμενικό που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα. Οπότε, η πρώτη λύση για άμεση ανακούφιση είναι η ενίσχυση που επιτρέπει η κεντρική Πολιτεία στην τοπική αυτοδιοίκηση, κρίνοντας η ίδια τις εξειδικευμένες ανάγκες ώστε να βοηθήσει. Και ήδη αυτό γίνεται. Στη δική μου περιφέρεια, ο Δήμος Ύδρας το κάνει αυτό. Στις Κυκλάδες γίνεται εξίσου.

Επίσης, η πιο θεσμική, η πιο δομική λύση η οποία χρειάζεται και την οποία έχουμε ξεκινήσει να επεξεργαζόμαστε διυπουργικά, γιατί σας ξαναλέω ότι είναι σημαντικό να μην γίνεται αποσπασματικά, είναι η δημιουργία κατάλληλων χώρων έτσι ώστε ο δημόσιος λειτουργός με την οικογένειά του, αν έχει, να μπορεί να πάει σε ένα σπίτι το οποίο θα παρέχεται από πλευράς Πολιτείας.

Δεν θέλουμε να πάει σε ένα ξενοδοχειακό δωμάτιο. Δεν θέλουμε να πάει κάπου που δεν θα είναι ανθρώπινο και κατάλληλο για την οικογενειακή του κατάσταση και την ηλικία του. Βάζουμε μπροστά ένα πρόγραμμα δημιουργίας εστιών για τους δημόσιους λειτουργούς μας σε δυσπρόσιτες και τουριστικές περιοχές.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς):** Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά για την δευτερολογία σας.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ:** Ξέρετε, κυρία Υπουργέ, ποια είναι η πιο δομική λύση; Να δώσετε το επίδομα των 300 ευρώ σε όλους τους αναπληρωτές που νοικιάζουν. Αυτό θα ήταν μια δομική πραγματικά λύση. Όλα τα άλλα είναι λόγια. Λυπάμαι που το λέω. Γιατί καλή η κατανόηση, κυρία Υπουργέ, αλλά δεν ζεις μονάχα με αυτήν. Σε κάθε περίπτωση, ξέρετε, ο καλύτερος τρόπος για να πει κάποιος κάτι, είναι να το κάνει. Και αυτό δεν το κάνετε!

Στην αρχική μας ερώτηση, κυρία Υπουργέ, σας ρωτούσαμε και σας καλούσαμε να προσλάβετε όλους τους συμβασιούχους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς σε μία φάση. Είπατε και εσείς αυτά που είπατε και η ανάληψη της υπηρεσίας τους να ξεκινά την 1η του Σεπτεμβρίου, αλλά εσείς επιμένετε -όπως και οι προηγούμενες κυβερνήσεις- στον δρόμο της «σαλαμοποίησης» της κάλυψης των αναγκών των σχολείων και των περικοπών, βεβαίως.

Μιλήσατε για την απόκλιση, που πάντα θα υπάρχει, ανάμεσα στην πρώτη φάση και στα κενά. Πράγματι, αλλά εδώ δεν μιλάμε για αποκλίσεις, κυρία Υπουργέ, εδώ μιλάμε για το χάος. Γιατί, όταν το Υπουργείο σας προϋπολογίζει σαράντα επτά χιλιάδες κενά και διορίζει-προσλαμβάνει είκοσι οκτώ χιλιάδες, με συγχωρείτε, αλλά δεν χρειάζεται πολλή συζήτηση. Είναι

τουλάχιστον δεκαεννέα χιλιάδες τα κενά, που δεν έχουν καλυφθεί. Αυτό λένε τα μαθηματικά!

Σε αυτές τις συνθήκες, τώρα, έρχεται να προστεθεί και αυτή η οξυμένη κατάσταση, με την ακρίβεια που «σπάει κόκαλα», με τα έξοδα της μετακίνησης, η οποία κατά τη γνώμη μας θα πρέπει να είναι δωρεάν γι' αυτούς τους ανθρώπους και βεβαίως, με το ζήτημα αυτό που είναι πραγματικά ένα αγκάθι για όλους, το να βρουν ένα αξιοπρεπές σπίτι για να μείνουν. Ξέρετε, οι τιμές των ενοικίων ανεβαίνουν κάθε μέρα. Μια γκαρσονιέρα στο κέντρο της Αθήνας μπορεί να ξεκινάει από 300 ή 400 ευρώ και αν τύχει οι αναπληρωτές να έχουν οικογένεια –και έχουν αρκετοί από αυτούς- τότε χρειάζεται ένα μεγαλύτερο διαμέρισμα και χρειάζονται μέχρι και 600 ευρώ.

Πείτε μου τώρα εσείς: Ένας άνθρωπος που παίρνει 900 ευρώ και δίνει τα 600 στο ενοίκιο, πώς θα ζήσει; Να μην μιλήσουμε, βέβαια, για εκείνη την τραγική κατάσταση στις τουριστικές περιοχές, όπου η κατοικία γίνεται ένα πανάκριβο και άπιαστο όνειρο για πάρα πολλούς εκπαιδευτικούς, που φτάνουν να μένουν σε κάμπινγκ, σε παραλίες -τα έχουμε δει επανειλημμένα όλα αυτά- ακόμα και σε σκηνές. Θύματα –βλέπετε- και αυτοί αυτού του τουριστικού «θαύματος» της χώρας!

Όμως, κυρία Υπουργέ, αυτό που σας λένε οι αναπληρωτές -και τη φωνή τη δική τους μεταφέρουμε εδώ- είναι: Φτάνει πια με αυτό το χάλι που θέλει να είναι κανονικότητα, δεκάδες χιλιάδες εκπαιδευτικοί κάθε χρόνο να μην ξέρουν αν πού και πότε θα δουλέψουν, ανάλογα με τα γούστα της κάθε κυβέρνησης, που όλες τους συντηρείτε και επεκτείνετε αυτή την ελαστική εργασία. Όλες οι κυβερνήσεις βάζετε περιορισμούς στις προσλήψεις με κόφτες, με μαγειρέματα, αντί να κάνετε το στοιχειώδες: Να μονιμοποιήσετε όλους τους αναπληρωτές, οι οποίοι στο κάτω-κάτω αναπληρώνουν τον ίδιο τους τον εαυτό κάθε χρόνο.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την ίδια στιγμή βέβαια βρίσκετε χρήματα και χρηματοδότηση για να δίνετε δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ στους επιχειρηματικούς ομίλους και στους νατοϊκούς εξοπλισμούς και στον Ζελένσκι! Είναι απαράδεκτο!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς):** Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ ολοκληρώστε, γιατί έχουμε και το νομοσχέδιο να συζητήσουμε.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ:** Είναι απαράδεκτο -το λέω γιατί είναι και επίκαιρο, το ζήσαμε αυτές τις μέρες- δεκάδες χιλιάδες εκπαιδευτικοί να περιμένουν πάνω στο τηλέφωνό τους με αγωνία ένα sms, για να δουν τι θα κάνουν με τη ζωή τους, τι θα κάνουν με τον ατομικό τους και τον οικογενειακό προγραμματισμό! Αν θα πρέπει να βρουν κάποια άλλη δουλειά, γιατί, μπορεί αυτό να μην τους συμφέρει, γιατί δεν βγαίνουν με το επίδομα ανεργίας.

Και σε κάθε περίπτωση -και κλείνω εδώ, κύριε Πρόεδρε, κι ευχαριστώ για την ανοχή-, αλήθεια, πόσο παράταιρα ακούγονται όλα αυτά τα παχιά λόγια της Κυβέρνησης για την ψηφιακή αναβάθμιση του σχολείου όταν χιλιάδες αναπληρωτές εκπαιδευτικοί της χώρας μετά βίας μπορούν να πληρώσουν το λογαριασμό του ίντερνετ του σπιτιού τους; Η πολιτική σας είναι βέβαιο ότι θα προκαλέσει και προκαλεί ήδη αντιδράσεις και βεβαίως τον αγώνα των ίδιων των εκπαιδευτικών μαζί με τον λαό.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς):** Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την δευτερολογία σας.

**ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):** Ευχαριστώ πολύ.

Πολλά από όλα όσα θέσατε, κύριε Δελή, φαντάζομαι θα συζητήσουμε και στην δεύτερη ερώτηση, γιατί είναι πολύ σχετικά. Θέλω να μείνω στο «καλή η κατανόηση, αλλά αυτό που περιμένουμε να δούμε είναι πράξεις». Λοιπόν, εκεί πράξεις είναι η μοριοδότηση. Όταν ένας εκπαιδευτικός μοριοδοτείται αυξημένα έτσι ώστε να πάει στη νησιωτική μας χώρα, αυτό είναι πράξη. Πράξη είναι η επιδότηση μεταφοράς. Όταν ένας εκπαιδευτικός επιδοτείται 50% για όλες τις μεταφορές του στη νησιωτική ή στην ηπειρωτική Ελλάδα, πράξη είναι κι αυτό.

Μου λέτε ότι πράξη είναι να δώσουμε ένα εξειδικευμένο επίδομα ενοικίου στην εκπαιδευτική κοινότητα. Δεν κατάλαβα αν είναι οριζοντίως ή ειδικά των αναπληρωτών. Σε κάθε περίπτωση, όμως, στο κομμάτι αυτό της παροχολογίας, δηλαδή το ότι πάμε συγκεκριμένα στην κατηγορία των εκπαιδευτικών και δίνουμε ένα επίδομα παραδείγματος χάριν 300 ευρώ το μήνα, θα ήθελα πάρα πολύ να συμφωνήσω και ως αρμόδια Υφυπουργός Παιδείας, αλλά και ως εκπαιδευτικός εγώ η ίδια.

Όσο, όμως, και να θέλουμε να στηρίζουμε στην εκπαιδευτική κοινότητα, οι λύσεις πρέπει να είναι οριζόντιες, αλλά και στοχευμένες. Οι λύσεις που δίνουμε ως κράτος πρέπει να είναι όχι ανά Υπουργείο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να είναι βάση ευαλωτότητας, όχι βάση επαγγέλματος. Βάσει ευαλωτότητας, πολιτικές έχουμε και έχουμε αρκετές. Και αρκετές εξ αυτών βρίσκουν αποδέκτες τους εκπαιδευτικούς μας. Έχουμε βάσει του κεντρικού βραχίονα απονομής κοινωνικών επιδομάτων. Έχουμε μέσω ενεργειακής στήριξης. Έχουμε μέσω στήριξης της αγοραστικής δύναμης του νοικοκυριού πολλών εξ αυτών των αναπληρωτών εκπαιδευτικών. Εισοδηματικά κριτήρια βάζουμε, κύριε Δελή, βάσει των οποίων κάποιοι εκ των εκπαιδευτικών αναπληρωτών μπορεί να είναι και αποδέκτες.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς):** Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.